והכי קאמר מחצלת הקנים גדולה עשאה

מסורת הש"ם

לש"ל מ"ו, ז) [לעיל מ"ו, ג) [עול מ"ו], ג) [עול ע"ל],
ד) [תוספתא פ"א ה"ו],

ה) נמוספתו פי ני זי זן, ה) עדיות פייג מייד, ו) נדה מט., ו) יייג שיהו נעשות,

מם, או בשיא כשמת, מו בקייה: דעשור, עו ן שבת מו, מו, יו ן קדושין לה:] עני. מיי מיי מיי מיי מיי מיי מיי מעוף כמן, לו ן לימה שסן,

שבף כתן, של ניננו שם, (1) [וע" תוס" שבת כ: ד"ה אחד ותוס" פסחים פה. קח: ד"ה אחד ותוס"

סג: ד"ה ר"י ותוס' קידושין יג. ד"ה כשס], מ) [ל"ל ולקמן אשכחן. מהר"ס],

מוסף רש"י

בגדולה מסככין בה. דלאו כלי הוא, דסתמא

לסיכוד ולנויל ווו). כל

מרכט סעי׳ ון: תו כם ספי זן. קבג ב ג מייי מהלכות הלכה א:

לעזי רש"י

פווי"ל (פויי"ל). סוג של קנה סוף. יונ״ק. אגמון. לישק״א. כריך (צמח). בולו"ס (בולזול"א). שק של רועים (המשמש להם גם לשכיבה).

רבינו חננאל

ומקשינן אי הכי אליעזר אחת קטנה ואחת גדולה היה לו לומר, כלומר דין הקטנה כדין הגדולה סתמא לסיכוך. ועוד הא אשכחז בהדיא דר׳ אליעזר לחומרא הוא, דר׳ אליעזר לחומרא הוא, דתניא מחצלת קנים גדולה מסככין בה, ר' אליעזר אומר אם אינה מקבלת טומאה [מסככין בה]. אלא אמר רב פפא כולי עלמא בקטנה לא פליגי דסתמא לשכיבה, כי פליגי בגדולה. תנא קמא סבר אליעזר סבר סתם גדולה נמי לשכיבה. והכי קתני ר׳ אליעזר אומר אחת גדולה ואחת קטנה, סתם עשייתן . לשכיבה עד שיפרש לשם של שיפה ושל גמי, גדולה מסככין בה קטנה אין מסככין בה. ושל קנים ושל הילף, גדולה מסככין בה ארוגה אין מסככין . בה. (ר' יוסי) [ר' בר׳ יוסי] אומר משום אביו אחת זו ואחת זו תנו התם כל החוצלות דוסא, וחכמים אומרים אף מדרס. כדתנז במסכת נדה טמא מת. מאי חוצלות, . אמר ר' אבא מזבלי. פי׳ עושין כמין יריעות צרות ואחר כך תופרין . אותז ועושיז מהז כפיפות אוזן ועושין מוון כפיפות וכסויין. ריש לקיש אמר מאי חוצלות, מחצלות ממש. דאמר הריני כפרת נשתכחה תורה מישראל עלה עזרא מבבל ויסדה, חזרה ונשתכחה עלה ר' חייא ובניו ויסדוה. וכך אמרו, לא נחלק ר' דוסא וחכמים על המחצלות של אושא

אחת קשנה ואחת גדולה מיבעי ליה. פירש נקונטרס דאיפכא גרסינן ובמתניתין גרסינן אחת קטנה ואחת גדולה ופריך דאחת גדולה ואחת קטנה מיבעי ליה דדרך התנאים בכל מקום דההוא דפשיטא ליה תני ברישא כדתנן בר"ה (דף כט:) אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין ובבבא

קמא (דף כ:) אחד החופר בור ואחד החופר שיח ומערה ובמסכת סוטה (דף מג.) אחד הבונה ואחד הלוקח ואחד היורש וטובא תנן התם גבי מערכי מלחמה ונראה דאין ראיה מבור ובונה לכאן דהכי נמי תנן בסנהדרין (דף לב.) אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות בדרישה וחקירה ותנן נמי בפ' החולך (יבמות מא.) גבי הבחנה אחד בתולות י (ואחד קטנות) ואחד בעולות ובפרק הבא על יבמתו (שם דף נג:) אחד המערה ואחד הגומר ובפרק המפקיד (ב"מ דף מ:) תניא אחד הלוקח ואחד המפקיד לפקטים ומפרש התם כי היכי דמפקיד מקבל פקטים לוקח נמי מקבל פקטים בכל הני מזכיר הפשוט באחרונה אבל ההיא דיבנה ראיה היא דלפי תנא קמא שאמר אין תוקעין אלא ביבנה קא מהדרי ליה אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין וכן ביבמות פרק האשה (דף קטו.) דקאמרי בית הלל לא שמענו אלא בבאה מן הקליר בלבד אמרו להו ב"ש אחת באה מן הקציר ואחת באה מן הזיתים וה"ג הזכיר ת"ק מחללת גדולה ועל זה שייך לאהדורי אחת היא גדולה ואחת היא קטנה כלומר כמוה היא הקטנה ואינה חלוקה לדין שנים: של שיפה ושל גמי. נסיפה פליגי ר׳ דוסה ורבנן בשל קנים ושל חילת משמע בשל שיפה ושל גמי לא פליגי מולא אשכחן בהדיא דפליגי בשל

גמי לענין מדרס והא דלא תני ליה הכא למאן דאמר מאי חוצלות מזבלי ניחא דאין זה מחללת ואפילו לריש לקיש דאמר מחצלת ממש לא תני לה הכא משום דלא אימשיל הכא אלא לאשמועינן במה מכסין ובמה אין מכסין: **ושל** חילת. בקטנה מיירי: תנן התם כל החוצלות. משנה במסכת עדיות פרק שלישי מיטמא טומאת מת בדאית ליה גדנפא מוקמי לה דחשיב בית קיבול ואע"ג דפשוטי כלי עץ הרחבים העשוים להניח עליהם דבר כדף של נחתומין מטמאין מדרבנן כדאמר פרק

המוכר את הבית (ב"ב דף סו. ושם) הכא היכא דלית להו גדנפא עשוין לסיכוך: עלה הדד מבבד ויםדה. שלמד משמעיה ואבטליון כדאימא בפסחים פרק אלו דברים (דף סו:): חזיין

שהן

והכי קאמר. עשאה לשכיבה בהדיא מקבלת טומאה ואין מסככין בה ואם אנו יכולין לומר בה שהיא לסיכוך והיכי דמי כגון דלא פריש מסככין בה ואינה מקבלת טומאה. ובגדולה כולי עלמא לא פליגי דסתמא לסיכוך דבין תנא קמא ובין ר' אליעזר תנא

גדולה ואמרינן דסתמא לסיכוך כי פליגי בקטנה תנא קמא שיירה לקטנה ולא תנייה משום דסבר הוא דאמרת בה סתמא גדולה לסיכוך הא קטנה סתמא לשכיבה: ר' אליעור למימר. קטנה **ਂ**ਰਕਰੇ כגדולה דאם עשאה לשכיבה בהדיא מקבלת טומאה ואין מסככין בה ואם יש לומר בה שהיא לסיכוך והיכי דמי כגון שעשאה סתם מסככין בה ואין מקבלת טומאה: אי הכי. דרבי אליעור קטנה כגדולה אתא לאשמועינן אחת גדולה ואחת קטנה בתמיה דכי תנא הכי משמע דגדולה כהטנה אתא לאשמועינן כך כתובה הגירסא. ולי נראה איפכא דגרסינן במתני' אחת קטנה ואחת גדולה והכי פריך אחת גדולה ואחת קטנה מיבעי ליה. דאי כדגרסינן לה לא ידענא פירכא מאי היא דאחת גדולה ואחת קטנה משמע קטנה כגדולה דהכי משמע אחת היא הגדולה ואחת היא הקטנה כלומר כמוה היא ואינה חלוקה לדין שני. וכן דרכי התנאים בכל מקום דההיא דפשיטא ליה תנא ברישא ואותו השני כשבת להשמיענו שהות שוה לו הות שונה אחריו כדתנן בר"ה (דף כט:) אחד יבנה ואחד כל מקום כו' ובבבא קמא (דף נ:) אחד החופר בור ואחד החופר שיח ומערה כו' ובמסכת סוטה (דף מג.) אחד הבונה ואחד הלוקח ואחד היורש וטובא תנן התם גבי מערכי המלחמה הכי: אם אינה מקבלת טומאה. כלומר אם בפירוש עשאה לסיכוך אין אי לא לא. אלמא לתנא קמא סתם גדולה לסיכוך ולר׳ אליעור סתמא לשכיבה: אלא אמר רב פפח כו'. ומחי עשחה לשכיבה דקתני במילחיה דרבי אליעזר הכי קאמר עיקר עשייתה לשכיבה עד דעביד ליה לסיכוך כו׳ ומילתיה דתנא קמא הכי מיפרשא כדאוקימנא מעיקרא רישא בגדולה כדקתני בהדיא וסיפא בקטנה והכי קאמר ואם קטנה היא ועשאה בפירוש לסיכוך מסככין בה הא סתמא לשכיבה ואתא ר' אליעזר למימר אף גדולה שוה היא לקטנה דכי עביד לה סתם הוי עשאה

לשכיבה מקבלת מומאה ואין מסככין בה מעמא דעשאה לשכיבה הא סתמא נעשה כמי שעשאה לסיכוך מסככין בה יּוֹ(קמנה עשאה לסיכוך מסככין בה מעמא דעשאה לסיכוך הא םתמא נעשה כמי שעשאה לשכיבה ואין מסככין בה) ואתא ר' אליעזר למימר אחת קטנה ואחת גדולה סתמא כשרה לסיכוך אמר ליה אביי אי הכי ר' אליעזר אומר אחת קמנה ואחת גדולה אחת גדולה ואחת קטנה מיבעי ליה ועוד כי פליגי בגדולה הוא דפליגי ורבי אליעזר לחומרא דתניא ימחצלת הקנים בגדולה מסככין בה ר' אליעזר אומר שאם אינה מקבלת מומאה מסככין בה אלא אמר רב פפא בקטנה כולי עלמא לא פליגי דסתמא לשכיבה כי פליגי בגדולה ת"ק סבר סתם גדולה לסיכוך ורבי אליעזר סבר סתם גדולה נמי לשכיבה ומאי עשאה לשכיבה דקאמר הכי קאמר סתם עשייתה נמי לשַׁכיבה עד דעביד לסיַכוך ת"ר מאמחצלת של שיפה ושל גמי גדולה מסככין בה קטנה אין מסככין בה של קנים ושל חילת גדולה מסככין בה ארוגה אין מסככין בה רבי ישמעאל בר' יוםי אומר משום אביו אחת זו ואחת זו מסככין בה וכן היה רבי דוסא אומר כדבריו תנן התם סכל החוצלות מטמאין טמא מת דברי ר' דוסא וחכמים אומרים מדרם מדרם אין ממא מת לא והא אנן תנן ייכל המטמא מדרם מטמא טמא מת אימא יאף מדרם מאי חוצלות אמר רב אבדימי בר המדורי מרזובלי מאי מרזובלי אמר ר' אבא מזבלי ר' שמעון בן לקיש אומר מחצלות ממש ואזדא ריש לקיש למעמיה דאמר ריש לקיש הריני כפרת רבי חייא ובניו שבתחלה כשנשתכחה תורה מישראל עלה עזרא מבבל ויסדה חזרה ונשתכחה עלה הלל הבבלי ויסדה חזרה ונשתכחה עלו רבי חייא ובניו ויסדוה וכן אמר רבי חייא ובניו לא נחלקו רבי דוםא וחכמים על מחצלות של אושא

> לשכיבה ומקבלת טומאה ואין מסככין בה אבל עשאה בפירוש לסיכוך מסככין בה ואינה מקבלת טומאה: שיפה. פווי"ל: גמי. יונ"ק דהן רכין הלכך סתם קטנה יש בהן לשכיבה לא שנא גדולה מעשה שרשרות שהיא עבה ואינה חלקה לא שנא ארוגה שהיא חלקה והיינו

דקתני גדולה מסככין בה קטנה אין מסככין בה ואין חילוק בין גדולה לארוגה. אבל של קנים הן קשים וכן של חילת לשק"א והקלח שלה עב: גדולה. מעשה עבות וקליעה מסככין בה אפיי קטנה דאינה לשכיבה לפי שהיא עבה ואינה חלקה ועץ שלהן קשה: ארוגה אין מסככין בה. דסתמא לשכיבה דלא היו רגילין לאורגה אלא לשכיבה שתהא חלקה ונוחה: כל החוצלות. לקתן מפרש מאי היא: משמאות **טמא מת**. כלומר כלי הם מן הסתם ומהבלות טומאה. והאי דנהט טמא מת משום דבעי אפלוגי במדרס שהוא אב הטומאה נהט נמי טמא מת שהוא אב הטומאה והכי קאמר החוצלות כלי הם לטומאה אבל אינם מיוחדות לשכיבה 🏿 שהן נעשות אב הטומאה במדרס הזב ואין אתה מוצא שיהו אב הטומאה אלא ע"י המת עלמו שיהיו הן טמאות מת דברי ר' דוסא: וחלמים אומרים טמאות מדרם. על ידי מדרס נעשות אב הטומאה לפי שעשויות לשכיבה: מדרם אין טמא מם לא. בתמיה: והסנן כל המטמא מדרם מטמא טמא מם. והוא הדין לכל הטומאות כגון נוגע בשרץ ובנבילה. והאי דנקט טמא מח משום דבאב הטומאה מיירי והכי קאמר כל הנעשה אב הטומאה על ידי מדרס נעשה אב הטומאה כשהוא טמא מת דאין לך מיטמא מדרס אלא המיוחד לשכיבה וכיון דשוים למשמיש כלי הוא וכל שהוא כלי למדרס מיטמא בכל טומאה ואפילו הוא פשוטי כלי עץ דילפינן ליה בק"ו במסכת שבת (דף פד.) מפץ במת מנין ודין הוא כו'. וסיפא דההיא משנה ויש שהוא מטמא טמא מח ואינו מטמא מדרס והיינו מה שהוא כלי אבל אינו מיוחד לשכיבה דמטמא בכל טומאות חוץ מטומאת מדרס שאם שכב עליו הזב ולא נגע בו טהור דלגבי מדרס מיוחד לכך בעינן כדאמרי^{יש} יצא זה שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו: אימא אף במדרס. שכלי הן ועשויין לשכיבה: מובלי. בולו"ס ועשוי לרועה להניחן מחת ראשו ולשכב: הריני כפרס. יסורין הבאין עלי לכפרתו של ר' חייא ובניו יהיו ולשון כבוד הוא זה כשהוא מזכיר אביו או רבו לאחר מיתחו ל"ל כן": **כשנשסכחה חורה מישראל.** לא נשתכחה כולה קאמר אלא הלכות שכוחות מבני בתירא שהיו ראשי ארץ ישראל כדאמרי׳ בפסחים באלו דברים (דף סו.) : **עלה הלל הבבלי**. שמיום שגלה יכניה החרש והמסגר עמו היתה ישיבה מצויה בבבל:

יטיכון (עדי טום). כל המטמא מדרס מטמא טמא מת. שחין לך כלי הראוי למושב הזב שאיו שם הא מהי לנחשב האב שמין שם כלי עליו וראוי לקבל כל טומאות, והא דנקט טמא מת משום דומים דמדרם הוא דאב הטומאה הוא, והכי קאמר כל הראוי להיות אב הטומאה במדרק ראוי להיות הטומאה אם נגע במת או נטמא באהל המת (נדה

הדרן עלך סוכה